

Legea Cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

Obiectul prezentei legi îl constituie stabilirea principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător, procedura de revizuire a actelor normative potrivit acestor principii. Prezenta lege nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar (bancar și nebancar).

Articolul 2. Scopul legii

Scopul prezentei legi constă în crearea unui cadru juridic favorabil mediului de afaceri și climatului investițional pentru dezvoltare social-economică.

Articolul 3. Reglementarea activității de întreprinzător

În sensul prezentei legi, reglementare a activității de întreprinzător semnifică stabilirea drepturilor, obligațiilor, cerințelor și interdicțiilor pentru întreprinzători pe toată durata activității (de la inițierea pînă la lichidarea afacerii), precum și reglementarea relațiilor dintre autoritățile administrației publice, alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control și întreprinzători.

Articolul 4. Principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

În sensul prezentei legi, reglementarea activității de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază: a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător; b) transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător; c) analiza impactului de reglementare; d) reglementarea materială și procedurală a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii prin acte legislative; e) echitabilitatea (proportionalitatea) în raporturile dintre stat și întreprinzător.

Capitolul II. PPRINCIPIILE DE REGLEMENTARE A ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

Secțiunea 1. PRINCIPIUL PREVIZIBILITĂȚII

Articolul 5. Principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

(1) Reglementarea activității de întreprinzător se efectuează prin legi, hotărâri/ordonanțe ale Guvernului și acte normative ale autorităților administrației publice (în continuare - acte normative). (2) Legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern și/sau pentru autoritățile administrației publice. Actele normative ale acestor autorități nu pot fi invocate în cazul în care nu corespund prevederilor prezentei legi. (3) Dubiile apărute la aplicarea legislației în procesul inițierii, desfășurării și lichidării afacerii vor fi interpretate în favoarea întreprinzătorului.

Articolul 6. Previzibilitatea cheltuielilor

(1) Plățile pentru actele permissive eliberate întreprinzătorilor de către autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control se stabilesc prin legi, cu indicarea actului și a mărimii taxei pentru aceste acte. (2) Serviciile prestate de autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control și cuantumul tarifelor pentru prestarea acestora, inclusiv pentru controalele oficiale efectuate în conformitate cu art. 19 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, trebuie să fie expres prevăzute în nomenclatorul serviciilor aprobat de către Guvern. Cuantumul tarifelor pentru prestarea serviciilor se stabilește conform metodologiei aprobate de către Guvern. Veniturile obținute din prestarea serviciilor se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014

Articolul 7. Previzibilitatea documentelor normativ tehnice

Condițiile tehnice, sanitare, standardele, alte documente similare (în continuare - documente normativ-tehnice) sînt obligatorii în cazul în care sînt stabilite prin legi.

Secțiunea 2. PRINCIPIUL TRANSPARENȚEI DECIZIONALE ȘI A REGLEMENTĂRII

Articolul 8. Transparența decizională

Autoritățile administrației publice sînt obligate să informeze asupra proiectelor de acte normative și să asigure transparența în activitatea lor decizională prin implicarea sectorului privat, a societății civile și a persoanelor fizice în elaborarea de acte normative și în procesul luării deciziilor.

Articolul 9. Transparența reglementării

(1) Autoritățile administrației publice asigură transparența reglementării prin accesul liber la proiectele de acte normative și prin publicarea acestora conform legislației. (2) Actele normative se înscriu în Registrul de stat al actelor juridice (în continuare -

registru) după publicarea lor în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform legislației. Registrul este ținut de Ministerul Justiției. (3) Accesul la registru prin internet este gratuit.

Articolul 10. Transparența actelor necesare inițierii și/sau desfășurării afacerii

(1) Inițierea și/sau desfășurarea afacerii are loc în bază de autorizare, în cazul în care legea prevede acest lucru. (2) Autorizarea este o acțiune prin care autoritatea administrației publice sau instituția abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control îi permite solicitantului să inițieze și/sau să desfășoare o afacere, eliberându-i un act cu caracter permisiv, sub formă de licență - pentru genurile de activitate prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30 iulie 2001 și/sau sub formă de autorizație - pentru confirmarea unor cerințe tehnice, unor norme separate sub un anumit aspect, stabilite de lege. (3) Noțiunea de autorizație include: autorizațiile, permisele, certificatele, avizele, aprobările, coordonările, brevetele, atestatele de calificare emise de autoritățile administrației publice sau de instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control.

Articolul 11. Aprobarea tacită a inițierii și/sau desfășurării afacerii

(1) Licența/autorizația se consideră acordată sau, după caz, reînnoită dacă autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control nu răspunde solicitantului în termenul prevăzut de lege pentru emiterea sau reînnoirea ei. (2) După expirarea termenului stabilit de lege pentru emiterea licenței/autorizației și în lipsa unei comunicări scrise din partea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control, solicitantul poate desfășura activitatea pentru care a solicitat licența/autorizația conform procedurilor stabilite prin lege (3) Procedura aprobării tacite se aplică tuturor licențelor/autorizațiilor emise de autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control, cu excepția celor emise în domeniul care vizează activitățile nucleare și radiologice, regimul armelor de foc, munițiilor și explozibililor, regimul substanțelor stupefiante și al altor substanțe psihotrope și a cazurilor în care actul permisiv, eliberat de autoritatea emitentă, este obligatoriu să fie prezentat în original, conform tratatelor și acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și a altor cazuri expres prevăzute de lege. (4) Răspunsul negativ al autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control competente dat în termenul prevăzut de lege pentru emiterea licenței/autorizației nu echivalează cu aprobarea tacită. (5) În cazul în care constată o neregularitate a documentației depuse, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată

prin lege cu funcții de reglementare și de control va notifica acest fapt solicitantului licenței/autorizației cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea respectivei licențe/autorizații dacă acest termen este mai mare de 15 zile sau cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea licenței/autorizației dacă acest termen este mai mic de 15 zile. Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va preciza totodată și modul de remediere a neregularităților constatate. (6) În cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control constată neîndeplinirea unor condiții importante prevăzute pentru eliberarea licenței/autorizației, nu va putea anula documentul, ci va notifica titularului, în cel mult 3 luni de la data expirării termenului legal pentru emiterea licenței/autorizației, neregularitățile constatate, modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, termenul în care titularul trebuie să respecte această obligație și care nu poate fi mai mic de 30 de zile. (7) Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit la alin. (6).

Articolul 12. Transparența documentelor normativ- tehnice

(1) Documentele normativ-tehnice obligatorii sînt accesibile publicului, legea respectivă stabilind autoritatea administrației publice responsabilă de eliberarea lor.

(2) Documentele normativ-tehnice și copiile de pe ele se eliberează gratuit, fiind acoperite doar cheltuielile de imprimare și copiere.

Secțiunea 3. PRINCIPIUL ANALIZEI IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

Articolul 13. Analiza impactului de reglementare

(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

Secțiunea 4. PRINCIPIUL REGLEMENTĂRII MATERIALE ȘI PROCEDURALE A

INIȚIERII, DESFĂȘURĂRII ȘI LICHIDĂRII AFACERII PRIN ACTE LEGISLATIVE

Articolul 14. Reglementarea materială și procedurală

(1) Normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi. (2) Autoritățile administrației publice nu sînt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii. (3) Persoanele fizice și juridice sînt obligate să se înregistreze la organele de stat sau să solicite actele permise pentru practicarea unei activități doar în cazurile în care aceasta este prevăzut expres de lege.

Secțiunea 5. PRINCIPIUL ECHITABILITĂȚII (PROPORȚIONALITĂȚII) ÎN RAPORTURILE DINTRE STAT ȘI ÎNTREPRINZĂTOR

Articolul 15. Noțiuni generale

Activitatea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății.

Articolul 16. Principiul echitabilității (proporționalității) în efectuarea controlului asupra activității de întreprinzător

(1) Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control exercită, prin intermediul reprezentanților, controlul asupra activității de întreprinzător (în continuare - control) în limitele și în conformitate cu competențele stabilite de lege. (2) Autoritățile administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control competente au obligația de a controla modul de desfășurare a activităților care se efectuează pe baza aprobării tacite. (3) Controlul activității de întreprinzător, cu excepția celui financiar și fiscal, poartă un caracter consultativ. (4) Controlul poate avea loc doar în cazurile stabilite de lege, cu stipularea expresă a autorității publice împuternicite să efectueze controlul, a genurilor de activitate și a categoriilor de întreprinzători supuse controlului. (5) Se interzice aplicarea oricărei sancțiuni fără a se verifica corectitudinea ei de către conducătorul organului de control și fără a se acorda întreprinzătorului posibilitatea de a o contesta. (6) La efectuarea controlului, organele de control vor ține cont de următoarele principii: a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege; b) neadmiterea aplicării sancțiunilor care nu sînt stabilite de legi; c) tratarea dubiilor apărute la aplicarea legislației în favoarea întreprinzătorului; d) efectuarea cheltuielilor de control din contul statului; e) prescrierea recomandărilor pentru

înlăturarea încălcărilor constatate în urma controlului; f) dreptul de a ataca acțiunile organului de control.

Articolul 17. Principiul echitabilității (proporționalității) în suspendarea activității de întreprinzător

(1) În sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

(2) Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control.

(3) În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică pînă la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

(4) Hotărârea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.

(4-1) În cazul în care suspendarea licenței/autorizației nu s-a soldat cu o hotărâre a instanței de judecată, iar autoritatea administrației publice și/sau o altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control este obligată, prin lege, să se adreseze instanței cu acțiuni de retragere a licenței/autorizației, acțiunile se comasează într-o singură procedură judecătorească conform normelor și condițiilor stabilite de Codul de procedură civilă.

(5) Taxa de stat se restituie în cazul în care hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, adoptată în urma contestării, este în favoarea agentului economic.

(6) Reluarea activității de întreprinzător se efectuează în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis hotărârea de suspendare a acestei activități sau a hotărârii instanței ierarhic superioare, în conformitate cu legislația în vigoare.

(7) Prin derogare de la alin. (1)–(6), sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător emise în vederea desfășurării

unor activități în domeniile de importanță pentru securitatea statului se poate realiza și în conformitate cu prevederile speciale ale Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului. În aceste cazuri, prevederile art. 10 alin. (9)–(11) și ale art. 11 alin. (2-1) și (2-2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător rămân aplicabile.

Articolul 18. Responsabilitatea autorităților administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin

lege cu funcții de reglementare și de control pentru eliberarea licențelor/autorizațiilor Fapta funcționarului public care, având cunoștința de solicitarea de licență/autorizație și de documentația acesteia, nu soluționează cu bună știință cererea în termenul prevăzut de lege, făcând să intervină prezumția legală a aprobării tacite, se pedepsește conform legislației.

Capitolul III. REVIZUIREA ACTELOR NORMATIVE

Articolul 19. Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

(1) Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (în continuare - comisia), instituită în baza unui regulament aprobat de Guvern, asigură continuitatea procesului de optimizare a cadrului juridic de reglementare a activității de întreprinzător. Comisia și grupul ei de lucru sînt asistate de Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare. (2) Comisia are următoarele atribuții: a) monitorizează modul de executare a prezentei legi de către autoritățile administrației publice și raportează semestrial Parlamentului și Guvernului; b) verifică și face propuneri asupra rapoartelor privind analiza impactului de reglementare a proiectelor de acte normative și efectuează avizarea lor; c) propune, în modul stabilit de legislație, revizuirea sau abrogarea actelor normative care nu corespund principiilor de reglementare; d) supraveghează măsurile de monitorizare a eficienței actelor normative.

Articolul 20. Mecanismul de revizuire a actelor normative

(1) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrative nesubordonate Guvernului (în continuare - autorități) elaborează, în termen de 4 luni, proiectele de modificare și completare a actelor normative din domeniul lor de activitate (în continuare - proiecte) în temeiul prezentei legi. (2) În termen de 15 zile după expirarea termenului indicat la alin.(1), autoritățile remit comisiei proiectele și notele informative spre avizare, prezintă concomitent Parlamentului un raport privind rezultatele revizuirii actelor normative la această

etapă. (3) În termen de 3 luni după expirarea termenului indicat la alin.(2), comisia examinează proiectele remise și expediază avizul ei autorităților. Comisia prezintă Parlamentului un raport privind revizuirea actelor normative. (4) În termen de 2 luni după expirarea termenului indicat la alin. (3), autoritățile elaborează, în baza avizului comisiei, versiunile finale ale proiectelor și notelor informative, le adoptă ori le transmit spre a fi adoptate conform legislației. (5) Revizuirea și adoptarea actelor normative în temeiul prezentei legi se încheie la 30 noiembrie 2007.

Articolul 21. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008, cu excepția prevederilor art. 19, 20 și ale prezentului articol, care intră în vigoare la data publicării prezentei legi. (2) Guvernul va adopta, în termen de 4 luni, metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, conform criteriilor și principiilor prevăzute de prezenta lege.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021